

Richtlijnen voor het maken van foto's en video's

Het is voor elk gymnastiekevenement gebruikelijk dat beeldopnamen worden gemaakt. Foto's en video's worden gebruikt voor verslaglegging van het evenement en ter promotie van het evenement (bijvoorbeeld voor volgende edities) of andere evenementen. In dit document lees je welke regels hiervoor gelden in verband met de privacywetgeving. De privacywetgeving is vanaf 25 mei 2018 in heel Europa van toepassing onder de naam Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

1. Informatieplicht

Als je persoonsgegevens verwerkt, waaronder ook beeldmateriaal, ben je verplicht om de betrokkenen daarover te informeren. Je voldoet aan deze informatieplicht door te verwijzen naar een privacyverklaring die bijvoorbeeld op de website kan worden geplaatst. De KNGU heeft zelf ook een [privacyverklaring](#) die geldt voor verwerking van persoonsgegevens die de KNGU verzamelt. Als vereniging of organisator van een evenement kan een eigen privacyverklaring worden opgesteld. Het is belangrijk dat deelnemers, bezoekers en andere betrokkenen worden gewezen op de verklaring.

2. Verwerken van de gegevens/beeldmateriaal

Om gegevens te mogen verwerken geldt dat er een wettelijke grondslag moet zijn. Er zijn in de AVG verschillende mogelijke grondslagen genoemd. Toestemming is er één, maar ook "uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is" of "gerechtvaardigd belang".

De hoofdregel is dat foto's en video's van personen die herkenbaar in beeld zijn, alleen mogen worden gepubliceerd als deze personen daar toestemming voor hebben gegeven. Dat geldt zowel voor foto's die online worden geplaatst als voor foto's die in een clubblad of folder worden gezet. Indien je als club foto's wilt publiceren waarop individuele sporters herkenbaar in beeld zijn, dan heb je daar dus zijn of haar uitdrukkelijke toestemming voor nodig.

Deze toestemming moet actief worden gegeven door de sporter of andere betrokkene. Je kunt daarvoor bijvoorbeeld bij de aanmelding als lid toestemming vragen om zijn of haar foto's op de website van de club, in het clubblad of via andere kanalen te mogen publiceren. In geval het lid jonger dan 16 jaar is, is toestemming van zijn of haar ouder(s) nodig. Het moet duidelijk zijn waarvoor precies toestemming wordt gegeven en waar de foto gepubliceerd kan worden. Als een lid geen toestemming geeft is het niet toegestaan om zijn of haar foto te publiceren. Het is dus van belang dit goed in de gaten te houden en de toestemming vast te leggen en te bewaren.

3. Journalistieke doeleinden

Op deze hoofdregel zijn twee belangrijke uitzonderingen. Als het gaat om beeldmateriaal dat wordt gebruikt in het kader van verslaglegging van een evenement (journalistieke doeleinden) dan mag een foto ook zonder toestemming worden geplaatst. Dit geldt ook als het gaat om minderjarigen. De uitvoeringswet AVG bepaalt namelijk dat bij gebruik van persoonsgegevens voor journalistieke doeleinden geen andere grondslag nodig is.

Als materiaal gebruikt wordt voor andere specifieke doeleinden, dan kan dat in uitzonderlijke gevallen ook worden gedaan zonder expliciete toestemming. Bijvoorbeeld in het kader van promotie van een bepaald evenement of de vereniging in het algemeen. Voor dit doel kunnen op de grondslag 'gerechtvaardigd belang' bijvoorbeeld sfeerfoto's worden gemaakt van een bepaald evenement, zonder toestemming van bezoekers of deelnemers. Daarbij is het wel belangrijk om goed te kijken of er geen personen prominent in beeld staan op de foto's en dat bezoekers/deelnemers vooraf ook worden geïnformeerd dat deze foto's kunnen worden gemaakt (zie de informatieverplichting hierboven). In alle gevallen waarin geen toestemming is verleend geldt wel dat altijd moet worden gekeken of het gebruik van beeldmateriaal niet al te zeer inbreuk maakt op iemands privacy. Bij kwetsbare groepen, bijvoorbeeld kinderen, zal dit eerder het geval zijn. Het is sterk aan te raden om te voorkomen dat één individu prominent in beeld is, bijvoorbeeld door te kiezen voor overzichtsfoto's. Bij plaatsing van foto's op de website kan ook worden gedacht aan het plaatsen van fotomateriaal op een pagina waarop moet worden ingelogd (alleen voor leden).

4. Een ingeschakelde fotograaf

Bij het inschakelen van een fotograaf is het raadzaam om met de fotograaf goede afspraken te maken en dit vast te leggen in een overeenkomst. Belangrijke punten om vast te leggen in deze overeenkomst:

- Als de fotograaf namens en ten behoeve van de club of de evenementenorganisatie opnamen maakt, leg dan vast dat de opnamen alleen ter beschikking van de vereniging komen voor het doel van de vereniging. De fotograaf draagt zijn rechten voor gebruik en publicatie over aan de vereniging.
- Je kunt afspreken dat de fotograaf eerst toestemming vraagt aan de sporter voordat hij een foto van deze sporter maakt en publiceert.
- Een andere mogelijkheid is dat je afsprekt dat de fotograaf eerst de foto's laat zien die hij wil publiceren, zodat je kunt controleren of alleen personen die toestemming hebben gegeven tot publicatie op deze foto's staan. In de vraag om toestemming moet dan wel opgenomen worden dat het ook kan gaan om een publicatie door een ingehuurd fotograaf.
- Je kunt ook afspreken dat de fotograaf gehoor zal geven aan ieder redelijk verzoek tot verwijdering van een foto van een persoon die op jouw sportevenement is gefotografeerd. Zo voorkom je dat een fotograaf weigert om een foto te verwijderen en daarbij beroep kan doen op zijn auteursrecht.

5. Toeschouwers en/of aanwezigen

Hoe zit dat dan als derden foto's publiceren die zij tijdens een sportevenement op jouw club hebben gemaakt?

Als toeschouwers of aanwezigen foto's maken tijdens een evenement, dan heeft de club geen controle over het publiceren van deze foto's. Je bent daarvoor ook niet verantwoordelijk. Dat wil niet zeggen dat je helemaal niets hoeft te doen. Zeker als bij jou bekend is dat er leden zijn die bijvoorbeeld bezwaren hebben tegen het publiceren van hun foto op internet. Je kunt hier in de clubregels, de lidmaatschapsvoorwaarden, op de website of in het clubhuis aandacht aan geven. Zo kunt je bijvoorbeeld aangeven dat het maken van foto's uiteraard is toegestaan voor gebruik in de privésfeer/huiselijke kring, maar dat het publiceren van foto's op internet alleen mag als daarvoor toestemming bestaat van de personen op de foto (zie hiervoor ook het huishoudelijk reglement).

Indien gewenst kan in de algemene voorwaarden worden opgenomen dat de club niet aansprakelijk is voor foto's die door derden worden gepubliceerd. Mocht een persfotograaf of een andere professionele fotograaf foto's maken van evenementen op jouw club, dan moet hij er zelf voor zorgen dat hij de belangen van de sporters en andere personen die worden gefotografeerd in acht neemt. Professionele fotografen hebben niet altijd toestemming nodig om foto's te mogen publiceren.

6. Verwijderen als een lid daarom vraagt

Als een persoon je verzoekt om een foto van de website te verwijderen waar hij/zij of zijn/haar kind herkenbaar op staat, raden wij aan om daar gehoor aan te geven. Zeker als je niet kunt bewijzen dat je toestemming heeft voor de publicatie. In de AVG staat namelijk dat "Bij bezwaar van de betrokkene de verwerkingsverantwoordelijke de verwerking van de persoonsgegevens staakt tenzij hij dwingende gerechtvaardigde gronden voor de verwerking aanvoert die zwaarder wegen dan de belangen, rechten en vrijheden van de betrokkene".

Als het lastig is om de foto te verwijderen (bijvoorbeeld op een papieren folder) en iemand heeft geen groot belang om bezwaar te maken, dan kun je hier andere afspraken over maken. Echter, als de betreffende persoon een redelijk belang heeft tegen deze publicatie, dan heeft hij/zij ook recht op verwijdering of vernietiging van de publicatie.

Tot slot

Al met al is voorzichtigheid geboden bij het publiceren van foto's van sportevenementen op jouw club en bij het inhuren van fotografen. Bij twijfel biedt het vragen van toestemming zekerheid. Als dit niet mogelijk is, houd er dan rekening mee dat het recht van bezwaar ervoor kan zorgen dat je alsnog foto's moet verwijderen die je eerder hebt geplaatst.